

Tidskriften Arche söker essästöd för en text om ateljébostäder

ARCHE
Freudianska föreningen
Stora Nygatan 13
411 08 Göteborg
tel: 031 155470
e-post: info@freudianska.org

Skribent
Olle Niklasson
Molinsgatan 11
411 33 Göteborg
0733-609696
olle@olleniklasson.se

organisationsnr 857207 6381

Bankgiro 5392 – 4817

Projektbeskrivning

Hökarängen, Johanneshov och Årsta i Stockholm. Kortedala, Biskopsgården och Guldheden i Göteborg. Markbacken i Örebro. Förorter planerade och uppförda under 1950- och första halvan av 60-talet när folkhemstanken skulle manifesteras. I flera av dem byggdes inte bara bostadslägenheter utan också kombinerade bostäder och konstnärsateljéer ofta i etage med dubbel takhöjd.

Tanken bakom var (sannolikt) del av ett socialpolitiskt program som möjligen formulerades redan under 1930-talet i samband med att Ecklesiastikminister Arthur Engberg presenterade enprocentsregeln, det vill säga att staten skulle satsa en procent av byggkostnaderna på konstnärlig utsmyckning. Man hoppades (förmodligen) att konstnärer, ingenjörer och arkitekter gemensamt skulle peka ut framtiden, och ska man dra några slutsatser av mängden uppförda ateljélägenheter, vars omfattning idag framstår som helt verklighetsfrämmande, tillmätte man konstnärskåren en betydande roll i det nya samhällsbygget.

Fanns det också andra incitament som räntesubventioner, förändrade lånevillkor eller lättnader i byggbestämmelser som fick arkitekter och byggföretag att med gemensamma krafter börja bygga en i grunden socialdemokratisk utopi så är det svårt att idag hitta svar.

Överhuvudtaget saknas information om det här kapitlet i svenskt samhällsbyggande, och det primära är inte att avgöra hur experimentet föll ut – hur många konstnärer som i själva verket flyttade ut från innerstäderna till exempel – tanken bakom är intressant nog, och möjligtvis världsunik, i alla fall i så måtto att den blev omsatt i praktiken. Till detta ska man naturligtvis lägga att det skapades väldigt mycket bra arkitektur rent generellt under perioden. Det är också träffande att konstatera att hela projektet dog i samband med att miljonprogrammet inleddes.

Textens syfte är att undersöka hur den socialpolitiska tanken formulerades bakom idén att konstnärer och arbetare/tjänstemän skulle bo sida vid sida, ta reda på hur man tänkte rent arkitektoniskt och byggtekniskt, kartlägga förekomsten och följa utvecklingen, och slutligen sammanfatta detta i en text.

Budget

Arbetet kommer gissningsvis att ta totalt en månad effektiv tid, rimligtvis utspritt över två, kanske mer om det blir svårt att hitta relevant material på kort tid, och där hamnar 40 000 kronor av stödet. Räkna sedan med 10 000 kronor till omkostnader i samband med resor: Boverket i Karlskrona, Statens konstråd och Stadsbyggnadskontoret i Stockholm, kanske också andra orter, totalt alltså 50 000 kronor.

Olle Niklasson kortfattat CV

1959-1965	Folkskola	
1965-1969	Realskola	
1969-1972	Gymnasium, ekonomisk linje	
1973-1978	Högskolestudier	Sociologi 20p Nordiska språk 20p Litteraturvetenskap 40p Musikvetenskap 40p Musikhögskola

Musiker 1978-1990

Medlem i Skrotbandet, M'Bango-X, Bruset, Annika Blennerhed, Tottas Bluesband, Ulf Dageby, Beehive Plains.

Som musiker medverkan på skiva och turnéer med Union Carbide Productions, Ron Wood (Rolling Stones), Bill Wyman (Rolling Stones) och många andra plus medverkan i husband i radio och tv.

Har komponerat musik till Göteborgs Stadsteater, Dramaten, Nationalteatern och GöteborgsOperan (under Storan-epoken).

Under perioden 1980-90 verksam som lärare på Musikhögskolan i Göteborg.

Efter 1990 har jag sporadiskt medverkat i några uppsättningar som Eva Britt Strandbergs Brel-föreställningar i Göteborg och Stockholm samt de två första av Kent Anderssons Aftonstjärnan-revyer.

För närvarande är jag aktiv i (det besynnerliga) Beehive Plains som släppt två album, Tape 2012, och Gong 2014.

Journalist 1990-

Från 1990 verksam som journalist, först som chefredaktör för Musikermagasinet sedan som frilans i Akustik, Bruno, Computer Music (brittisk), Classic Motor, Dagens Industri, Dagens Nyheter, Disajn-Konstvärlden, F1 Racing, Filter, Fokus, Göteborgs-Posten, Intermezzo, Lira, MacWorld, Musikermagasinet, Monitor, Office, Offside, Studio, Svenska Dagbladet, Sydsvenska Dagbladet, Teknikhistoria, Veckans Affärer, Vi Läser, Östgöta Correspondenten.

Relevant för essän är framförallt artikelserien om arkitektur i Göteborgs-Postens helgbilaga Två dagar som löpte över två år 2012-2014.

Akustisk formgivare 2003-

Tillsammans med tonsättaren Åke Parmerud startade jag 2003 Audiotechtare (www.audiotechtare.se), ett företag som arbetar med akustisk formgivning (ljudsättning eller ljudarkitektur). Bland våra kunder finns Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Drottning Silvias Barn och Ungdomssjukhus, Hotell Avalon, Hotel Scandic Berlin, Karlskrona Kommun, Vildmarkshotellet, Gustavsviksbadet, Kinnarps och flera skolor. Vi har även ljudsatt event och utställningar, bland annat Ljus i Alingsås, Expo Zaragoza 2008, fyra ljudverk som köpts in till Röhsska museets samlingar och en permanent utställning i Sjöfartsmuseet.

Böcker

Lök på laxen, etymologisk kokbok, Korpen 1994
Adventskalender för vuxna, antologi, Korpen 1999
Fyrtiotvå hus och en bockkran, Tre Böcker 2014